

Handleplan for klimaneutralitet

Oktober 2022

Mål & tiltag 2022-24

Gentofte
Kommune

Indholdsfortegnelse

Grøn energi	5
Grøn varme	5
Udbygning af og formidling om fjernvarmen.....	5
Øget fremdrift i udbygning af fjernvarmen	6
Kommunale ejendomme på fjernvarme	6
Øget tilslutning i eksisterende områder.....	6
Lavere fjernvarmetab i fjernvarmenettet	7
Sænkning af fremløbstemperatur i fjernvarmevandet.....	7
Kobling af overskudsvarme til fjernvarme	7
Energibesparelser	8
Energibesparelser i private boliger	8
Energibesparelser i kommunale ejendomme	8
Øvrige	8
Etablering af CO ₂ -fangst og lagring på Vestforbrænding.....	8
Bæredygtig mobilitet	10
Omstilling af kollektiv transport	11
Aftale om grøn busdrift.....	11
Kampagner for kollektiv trafik	11
Trafikknudepunkter.....	11
Frem elbilisme	12
Effektiv ladeinfrastruktur.....	12
Dedikerede elbilpladser	12
Styrk cyklisme	12
Cykelfremmende adfærdsdesign	12
Cykelfremmende infrastruktur	13
Supercykelsti Kystbaneruten	13
Medarbejdercykelkultur.....	13
Understøt deling	14
Hotspots og samkørselsbænke.....	14
Formidling af viden om delebiler og samkørsel.....	14
Omstilling af kommunal kørsel	14
Nye grønne biler.....	14

Opgradering af elnettet og flere ladestandere.....	14
Optimering af kommunal kørsel.....	15
Klimavenlig transport af serviceydelser og varer.....	15
Cirkulær økonomi	15
Klimaansvarlig adfærd.....	16
Klimasamarbejde med boligforeninger.....	16
Udfasning af engangsservice på kommunale arbejdspladser.....	16
Kampagner og events om bæredygtigt forbrug og affaldsforebyggelse.....	17
Mad- og Måltidspolitik i kommunale institutioner og tilbud.....	17
Klimaspot	18
Kommunikation om klimaansvarlig livsstil til internationale borgere.....	18
Grøn erhvervsudvikling.....	18
Klimanetværk for og klimapartnerskaber med virksomheder.....	18
Affaldsvejledning af virksomheder	19
Cirkulær omstilling i virksomheder.....	19
Vi bistår virksomheder i rekruttering af medarbejdere til grøn omstilling.....	19
Affald som ressource.....	20
Genbrugspark Gentofte 2030.....	20
Ordninger for direkte genbrug.....	20
Formidling til nye målgrupper	20
Genanvendelse af affald fra borgerne	21
Affaldssortering i de kommunale institutioner.....	21
Bæredygtighed i kommunale bygninger og byggeri	22
Den frivillige bæredygtighedsklasse.....	22
Bæredygtighedsledelse i bygge- og renoveringsprojekter	22
Indkøb med bæredygtig balance.....	22
Kompetenceudvikling og opkvalificering indenfor cirkulær økonomi	22
Udvikling og implementering af dashboard til måling af klimaaftryk på aftaleniveau.....	23
Samarbejde med andre om at skabe efterspørgsel efter grønne løsninger.....	23
Klimaaftryk af den politiske beslutnings- og budgetproces	23
Bæredygtig dannelse.....	24
Børn og Skole	25
Øget fokus på klimaansvarlighed og naturkendskab på dagtilbudsområdet.....	25
Klima i skolen med fokus på praksislæring og partnerskaber.....	25
Kultur, Unge og Fritid	26
Øget bæredygtighed i foreningslivet.....	26
Bæredygtig udvikling vha. kommunens puljer.....	26
Refleksion, debat og handlekraft ift. klimaforandringerne og den grønne omstilling.....	27
Arbejde med bæredygtige løsninger i idrætsfaciliteter og -anlæg.....	27
Bæredygtighed ved arrangementer i byrummet	27
Øget fokus på bæredygtig udvikling i samarbejdet med leverandører på kulturområdet	28

Ledelse	28
Ledelse af bæredygtig udvikling og verdensmål	28
Klima og bæredygtighed i sagsfremstillinger	28
Vi skaber sammen.....	29
Klimaborgerting	29
Bæredygtighedsnetværk.....	29

Grøn energi

CO₂-udledning fra elforbrug og opvarmning udgør knap 70% af den samlede udledning i Gentofte Kommune. Omstilling til grøn energi, hvor særligt fjernvarme spiller en hovedrolle, er derfor helt central for at nå Gentoftes klimamål om 90% reduktion af drivhusgasser i 2030.

Grøn energi har tre indsatsområder:

Grøn varme

Med 90% af ejendommene i Gentofte Kommune tilsluttet fjernvarmenettet i 2027, når vi 33% af vejen mod klimaneutralitet. Det er derfor afgørende, at fjernvarmenettet udbygges, at muligheden for at tilslutte sig fjernvarme formidles tydeligt og at fjernvarmeløsningen løbende optimeres.

Energibesparelser

Bygningers energiforbrug står for en stor del af CO₂-udledningen i Gentofte. Det skyldes især, at størstedelen af bygningsmassen stammer fra før 1960, og at hele 55% af de opvarmede kvadratmeter i Gentofte ligger i bygninger, som er opført før 1939, og dermed før bygningsreglementet for alvor stillede krav til bygningernes energiforbrug. Derfor skal der arbejdes for at effektivisere energiforbruget i både kommunale og privatejede bygninger, og borgerne i Gentofte skal have let adgang og hjælp til at vurdere, hvilke muligheder de har for at opnå energibesparelser i deres ejendom.

Øvrige

Der er et stort potentiale i at reducere CO₂-udledningen, der finder sted i forbindelse med afbrænding af affald på Vestforbrænding, ved at fange og lagre CO₂ på rørgassen på Vestforbrænding. Etablering af CO₂-fangst og lagring på Vestforbrænding står således for cirka 14% af vejen mod klimaneutralitet.

Mål

I Gentofte arbejder vi med følgende mål:

- Varmeforsyningen er CO₂-neutral i 2025.
- Energiforbruget i kommunale bygninger er reduceret med 6% fra 2022 til 2025.
- 90% af alle ejendomme i den igangværende fjernvarmeudbygning i Gentofte er tilsluttet fjernvarme i 2027.
- Varmetabet i fjernvarmenettet er reduceret fra 9% i 2021 til 8% i 2030.
- Vestforbrænding er CO₂-neutral i 2030.
- CO₂-fangst på 50% af affaldsforbrændingskapaciteten i 2030.
- Varmeforbruget i private bygninger er reduceret 10% fra 2019 til 2030.

Grøn varme

Udbygning af og formidling om fjernvarmen

Gentofte Gladsaxe Fjernvarme udbygger fjernvarmen i 2021-2027 i de områder af Gentofte, som i dag primært er forsynet med naturgas. Hovedforsyningsnettet udbygges fra det eksisterende net og kommer til at strække sig ud til alle områder af kommunen.

Fjernvarme er en kollektiv varmforsyning. En høj tilslutning er vigtig, fordi den både reducerer CO₂-udledningen og prisen på fjernvarme. Det er derfor væsentligt, at borgerne modtager information om udbygningen og får mulighed for fx at deltage i borgermøder eller åbent hus-arrangementer forud for udbygning af fjernvarmen. Gentofte Fjernvarme afholder forud for hver udbygningsetape arrangementer, hvor borgere, som bor i det aktuelle område, kan få svar på spørgsmål og blive klogere på hele forløbet fra aftale til graveperiode og opsætning af fjernvarmeinstallation.

Ansvar

Gentofte Gladsaxe Fjernvarme

Aktører

Gentofte Kommune, borgere og virksomheder

Opstart

2021

<h2>Øget fremdrift i udbygning af fjernvarmen</h2>	
<p>Stort set alle kommuner i Danmark har i øjeblikket fokus at sikre fjernvarme til deres borgere. Der er derfor stor efterspørgsel efter både specialiserede kompetencer og materialer, som der desværre er for få af i øjeblikket. Gentofte Kommune er pt sammen med Horsens den kommune, hvor fjernvarmeudbygningen går hurtigst. Vi har været godt forberedt, og vi har gode aftaler og god dialog med vores entreprenører. Men set i situationens alvor med stigende energi- og gaspriser, der har store konsekvenser for borgerne, ønsker Gentofte Kommune at undersøge, hvorvidt flere tiltag kan sikre fremdrift i fjernvarmeudbygningen.</p> <p>Der er forskellige muligheder, der kan bringes i spil, som vi aktivt vil arbejde for, fordi det vil sikre hurtigere adgang til billigere fjernvarme, øget uafhængighed af russisk gas og et forbedret CO2 regnskab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lukke de mindre villaveje i dagtimerne fra 8.00-15.30, mens der nedlægges fjernvarme. Det vil kunne øge udbygningstaksten på de pågældende veje med op til 10 pct., selvom det vil medføre gene for de berørte borgere. • Iværksætte dialog mellem Jobcenter og kommunens entreprenører på fjernvarmeudbygningen for at sikre et muligt match mellem entreprenørerne og de kompetencer der er til rådighed via kommunens jobcenter, herunder også i forhold til løsning af administrative opgaver. • Lette de administrative byrder for entreprenøren ved så vidt muligt at overtage administrative opgaver vedr. etablering af stikledninger til kunder således, at det fx er kommunen, der har den administrative opgave med at aftale besøg hos borgerne. • Afholde og facilitere en innovationsworkshop med entreprenører, bygherre og myndighed, hvor målsætningen er sammen at finde nye løsninger, der kan optimere fjernvarmeudbygningen i Gentofte. 	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Gentofte Gladsaxe Fjernvarme, borgere og virksomheder</p> <p>Opstart 2023</p>
<h2>Kommunale ejendomme på fjernvarme</h2>	
<p>I dag er ca. 80% af Gentofte Kommunes 300 ejendomme konverteret til fjernvarme. De kommende år bliver stort set alle kommunens ejendomme forsynet med fjernvarme i takt med at fjernvarmen udrulles i de områder, som i dag er forsynet med naturgas og olie.</p> <p>Kun enkelte ejendomme kan formodentlig pga. deres placering i forhold til fjernvarmenettet ikke forsynes med fjernvarme. Disse ejendommers olie- og naturgasfyr vil på sigt blive konverteret til andre større varmekilder som fx luft-til-vand-varmepumper.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Gentofte Gladsaxe Fjernvarme</p> <p>Opstart 2022</p>
<h2>Øget tilslutning i eksisterende områder</h2>	
<p>Når der kommer fjernvarme til et nyt område i Gentofte, er den indledende tilslutning typisk 80-85%. De sidste 15-20% har forskellige årsager til ikke at koble sig på fjernvarmen. Nogle har for nylig købt nyt gasfyr, eller nogle står over for at flytte og ønsker derfor ikke en ny forsyningsform.</p> <p>En høj tilslutning er vigtig, fordi den både reducerer CO₂-udledningen og prisen på fjernvarme. Derfor gennemføres der kampagner i områder med eksisterende fjernvarme efter et antal år, så husstande, som ikke er koblet på fjernvarmen, får mulighed for at tilslutte sig. Som led i disse kampagner sendes breve ud til de borgere, Gentofte Gladsaxe Fjernvarme ud fra egne data og BBR-data kan se, ikke er koblet på fjernvarme, selvom de har muligheden.</p>	<p>Ansvar Gentofte Gladsaxe Fjernvarme</p> <p>Aktører Borgere og virksomheder</p> <p>Opstart 2022</p>

Lavere fjernvarmetab i fjernvarmenettet

Hvert år er der i Gentofte et varmetab på ca. 9% i fjernvarmenettets rør. Altså varme, der går fra rørene til omgivelserne. Man kan aldrig helt fjerne varmetabet. Men Gentofte Gladsaxe Fjernvarme har fokus på at sænke varmetabet ved fx at understøttet at varmen udnyttes optimalt hos kunderne, så returtemperaturen er så lav som mulig. Jo lavere returtemperaturen er, desto mindre varme vil der gå tabt til omgivelserne omkring rørene.

En af måderne at opnå en lavere returtemperatur på er ved at sikre, at fjernvarmeanlæggene hos brugerne driftes optimalt, så de overfører så meget energi fra fjernvarmevandet til boligerne som muligt. De anlæg, der ejes af fjernvarmen, serviceres og overvåges, som en del af den abonnementsordning, langt den største del af borgerne er tilknyttet. Kundejede anlæg fjernovervåges af Gentofte Gladsaxe Fjernvarme, og ejerne informeres, hvis deres anlæg ikke virker optimalt.

Ansvar

Gentofte Gladsaxe Fjernvarme

Aktører

Borgere og virksomheder

Opstart

2022

Sænkning af fremløbstemperatur i fjernvarmevandet

Et vigtigt middel til at opnå et lavere tab i fjernvarmenettet er at sænke fremløbstemperaturen på fjernvarmevandet. Sænkes fremløbstemperaturen vil tabet til omgivelserne reduceres, ligesom når man sænker returtemperaturen.

Gentofte Gladsaxe Fjernvarme vil derfor udpege fjernvarmeområder, som kan forsynes med en lavere temperatur. Sænkning af fremløbstemperaturen kan gennemføres, når bygningerne i et område har centralvarmeinstallationer, der kan opvarme bygningerne ved en lav vandtemperatur. Det kan være en udfordring i områder med ældre villaer, som typisk er relativt dårligt isolerede og har små radiatorer, der oprindeligt blev opvarmet med oliefyr. For at øge mulighederne for at sænke fremløbstemperaturen er energireoveringer derfor vigtige.

Ansvar

Gentofte Gladsaxe Fjernvarme

Opstart

2022

Kobling af overskudsvarme til fjernvarme

Regeringen har indført en række tiltag for at fremme udnyttelse af overskudsvarme. Fx skal varmeproduktion baseret på overskudsvarme fritages for afgift. Dette forbedrer muligheden for, at den energi, der ellers går tabt, kan indgå i opvarmningen af boliger.

I Gentofte er der to oplagte områder, hvor overskudsvarme potentielt vil kunne udnyttes. Det ene er i Vangede, hvor virksomheder som IKEA, Ørsted, Novo Nordisk m.fl. er placeret. Her viser en analyse, at overskudsvarme fra disse virksomheder kan bidrage til ca. 4% af det årlige varmeforbrug i kommunen. Det andet område er Tuborg Havn, hvor et antal domiciler og virksomheder er samlet. Her peger samme analyse på, at overskudsvarme kan bidrage til ca. 2% af det årlige varmeforbrug i kommunen. Herudover er overskudsvarme fra Gentofte Hospital oplagt at undersøge nærmere.

I samarbejde med relevante aktører vil Gentofte Kommune igangsætte en foranalyse, der skal undersøge de konkrete muligheder for at udnytte overskudsvarme fra et eller flere af de nævnte områder.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Gentofte Gladsaxe Fjernvarme, IKEA, Ørsted, Novo Nordisk, virksomheder i Tuborg Havn samt Gentofte Hospital

Opstart

2022

Energibesparelser

Energibesparelser i private boliger

Energirenovering af boliger effektiviserer varmekonsumet, reducerer CO₂-udledningen, styrker komfort og et sundt indeklima og bidrager til at reducere omkostninger forbundet med omstillingen til vedvarende energikilder. Energirenovering kan dog være en kompleks affære, der kræver omtanke. Fx tjener nogle renoveringer sig først hjem efter mange år, og når energien er 100% baseret på vedvarende energikilder bidrager energirenoveringer ikke til at reducere CO₂-udledningen.

For at styrke energioptimering af private boliger vil Gentofte Kommune understøtte borgernes mulighed for at få hjælp til at vurdere, om der er energieffektiviseringer, de med fordel kan få foretaget på deres ejendom. Borgerne skal kunne få uvildige energitjek og vejledning i energibesparelser. Det skal gøre det nemt og hurtigt at få svar på, hvilke gevinster der vil være ved at energioptimere en bolig og hvilke statslige tilskud, de evt. kan søge.

Desuden vil Gentofte Kommune afholde en række arrangementer med deltagelse af energirådgivere, hvor borgere kan få input til, hvordan en energirenovering kan gribes an, hvordan den kan se ud i bevaringsværdige ejendomme, og hvordan energirenovering og hensyn til æstetik og arkitektoniske kvaliteter kan gå hånd i hånd.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Borgere og rådgivende virksomheder

Opstart
2022

Energibesparelser i kommunale ejendomme

For at fjerne unødigt energiforbrug, kræves først og fremmest, at de enkelte kommunale ejendomme realistiske og potentielle minimumsenergi behov er fastlagt. Gentofte Kommune vil derfor udarbejde individuelle energibudgetter for hver ejendom.

Energibudgetterne fastlægges ud fra bygningens ideelle energiforbrug, som forudsætter at driften af tekniske anlæg og brugeradfærd er optimal, og at energitiltag med kortere tilbagebetalingstid er gennemført.

Herefter vil det økonomiske besparelspotentiale blive vurderet på baggrund af energibudgetterne og analyser af forbrugsdata. Også energimærker og løbende screening af bygningsdele og tekniske anlæg er med til at identificere energibesparende tiltag. Det kan fx være renovering, udskiftning eller tætning af vinduer samt efterisolering af tag, facade eller tekniske installationer eller indkøb af energibesparende udstyr og adfærdspåvirkning af ejendommens brugere. Sådanne energibesparende tiltag har Gentofte Kommune længe arbejdet med, og dette vil fortsætte.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Brugere af de kommunale ejendomme, rådgivere og entreprenører

Opstart
2022

Øvrige

Etablering af CO₂-fangst og lagring på Vestforbrænding

Der er et stort potentiale i at reducere CO₂-udledningen, der finder sted i forbindelse med afbrænding af affald på Vestforbrænding, ved at fange og lagre CO₂ på rørgassen på Vestforbrænding.

Ansvar
Vestforbrænding

Aktører
Gentofte Kommune og øvrige ejerkommuner

Vestforbrænding er udvalgt til at deltage i Energistyrelsens udbud om tildeling af tilskud fra den statslige CCSU-pulje, og skal inden udgangen af 2022 sende sit udbudsmateriale til Energistyrelsen.

Opstart
2022

Bæredygtig mobilitet

Transportsektoren er ansvarlig for 26% af Gentofte Kommunes CO₂-udledning. Vores transportvaner skal derfor ændres og de fossile brændstoffer skal omstilles til el og andre CO₂-neutrale drivmidler. Den kollektive trafik bliver CO₂-neutral i løbet af de kommende år, cykelkulturen skal styrkes og den kommunale bilpark være emissionsfri. Den store effekt og udfordring ligger dog i omstillingen af privatbilismen.

Valg af transportform sker i et komplekst samspil mellem vores vaner og opfattelse af pris, rejsetid og bekvemmelighed. Opfattelsen af bekvemmelighed relaterer sig til, om transportformen er pålidelig, tilgængelig, fleksibel og komfortabel. Bilen er i dag det foretrukne transportmiddel for mange mennesker. Det skaber trængsel og besværliggør og forøger rejsetiden til gene for både borgere og virksomheder. Ikke mindst i myldretiden til og fra arbejde eller uddannelse, hvor der gennemsnitligt sidder 1,1 person i hver bil. Forudsætningen for at flytte folk over i grønnere, sundere og sikrere alternativer til bilen er, at fx cyklisme og kollektiv transport opleves som nem, bekvem og pålidelig. Vi vil udvikle fremtidens transport med et skarpt fokus på transportformer, der mindsker trængslen og kan få os nemt og bekvemt fra dør til dør.

Bæredygtig mobilitet har fem indsatsområder:

Omstilling af kollektiv transport

'Omstilling af kollektiv trafik' handler om omstilling af busdriften i Gentofte Kommune. Her er det samarbejdet med Movia og en fælles målsætning om, at busser er fossilfri i 2030, som driver udviklingen. Derudover indeholder indsatsområdet tiltag, som omhandler at få flere over i busserne og forbedre kombinationsrejser ved trafikaleknudepunkter som S-togsstationer.

Frem elbilisme

Elbilisme er et vigtigt indsatsområde, fordi privatbilismen står for en stor del af udledningen på transportområdet. Indsatsområdet indeholder både tiltag, som skal gøre det let for private operatører at opstille ladestander på offentlige arealer, og tiltag, som skal gøre det lettere for elbilister at finde parkering med dedikerede parkeringspladser med lademuligheder. Samtidig handler indsatsområdet om at kigge på de veje, som går på tværs af kommunegrænserne.

Styrk cyklisme

Det er vigtigt at flere vælger at bruge cyklen, når de transporterer sig rundt i Gentofte Kommune. Det er sundt, billigt og et vigtigt element i CO₂-reduktionen. Indsatsområdet 'Styrk cyklisme' handler både om at få flere børn og unge til at cykle gennem et samarbejde med skolerne og om at understøtte cykling bredt med cykelfremmende infrastruktur. Derudover skal der arbejdes for at få flere medarbejdere i Gentofte Kommune til at vælge cyklen, når de transporterer sig i arbejdstiden.

Understøt deling

Gentofte Kommune ønsker at understøtte deleculturen ved at gøre det nemt og attraktivt for borgere at benytte delebiler og samkørsel. Indsatsområdet handler både om at formidle og skabe opmærksomhed om fordelene ved deleordninger og samkørsel, og om at gennemføre tiltag, som hotspots, samkørselsbænke og parkeringspladser dedikeret til delebiler.

Omstilling af kommunal flåde

Gentofte Kommunes vil omstille egne biler til el-biler, undersøge mulighederne for at optimere udnyttelsen af bilparken og se på mulighederne for ældre køretøjer for eksempel varebiler og flere ældre skraldebiler. Fremtidige udbud af personbefordring skal så vidt muligt indeholde krav om emissionsfrie drivmidler og taxakørsel foregå i elbiler.

Mål

I Gentofte arbejder vi med følgende mål:

- Movias busser er fossilfri heraf er mindst halvdelen elbuser i 2030.
- 5% stigning i brugen af kollektive transportmidler til/fra arbejde og uddannelse i 2030 ift. 2022.
- Andelen af cyklister, der benytter cyklen til transport mellem hjem og arbejde eller uddannelse indenfor Gentofte Kommune er øget til 50% i 2030 ift. 2020.
- 90% af Gentofte Kommunes borgere er i 2025 tilfredse med at være cyklist i kommunen.
- 75% af Gentofte Kommunes borgere er i 2025 tilfredse med muligheden for kombination af cykel og offentlig transport.

- 40% af de private biler er eldrevne i 2030.
- I 2025 er der dedikerede parkeringspladser med opladningsmulighed til elbiler ved alle større trafikknudepunkter.
- Ny-leasing og nyindkøb af kommunale personbiler er nulemission fra 2021.
- Minimum 75% af ny-leasede og ny-indkøbte kommunale vejgående køretøjer skal anvende et CO₂-neutralt drivmiddel eller være nulemission i 2025.
- Kørsel med vare- og tjenesteydelser foregår med CO₂-neutrale drivmidler i 2030.

Omstilling af kollektiv transport

Aftale om grøn busdrift

Gentofte Kommune har fokus på nulemissionsbusser i eksisterende samarbejdsaftaler med trafikkselskabet Movia. Der er 13 rutebusser i kommunen, og den første el-bus blev taget i brug i 2021. Yderligere tre el-busser tages i brug i 2022 og fem mere i 2025. De sidste rutebusser udbydes i 2027. I aftale om el-busdrift i kommunen via Movias "Trafikplan 2016" og "Mobilitetsplan 2020" er målet, at alle Movias busser er fossilfri i 2030.

Udskiftningen af busserne vil ske løbende, efterhånden som Movias kontrakter med operatørerne af busserne udløber, og skal udbydes på ny. Gentofte Kommune vil ved kommende nye udbud følge Movias anbefalinger. Det betyder, at det ikke nødvendigvis kun bliver el-busser, der kommer til at køre i Gentofte, men også busser, der kører på CO₂-neutralt brændstof som brint, biogas eller syntetisk biodiesel.

Som led i at styrke busdriften vil Gentofte Kommune og Movia derudover gennemføre en +Way analyse i 2022 om en prioriteret busbane for linje 150S, og undersøge muligheder for at optimere skift mellem transportformer ved S-togstationer og trafikknudepunkter.

Ansvar

Movia

Aktører

Gentofte Kommune, nabo-kommuner og Region Hovedstaden

Opstart

2022

Kampagner for kollektiv trafik

Det skal være endnu mere attraktivt at benytte de kollektive transportmidler i kommunen. Det er afgørende for, at flere lader bilen stå og søger mod bæredygtige transportløsninger. Til gavn for både fremkommelighed, trængsel og et mindre CO₂-aftryk.

I 2022 gennemføres en "Win-back" kampagne for at få passagererne tilbage i busserne. Kampagnen er målrettet udfordringer med at få passagererne tilbage i busserne efter COVID-19 og er et eventsamarbejde mellem Movia, kommuner og regioner. Movia finansierer det grundlæggende informationsmateriale, og kommunen kan tilkøbe yderligere informationsmateriale, ekstra driftskapacitet m.m.

Ansvar

Movia

Aktører

Gentofte Kommune, nabo-kommuner og Region Hovedstaden

Opstart

2022

Trafikknudepunkter

Gentofte Kommune er i gang med at etablere såkaldte 'Effektive trafikknudepunkter'. Det er knudepunkter, hvor det bliver lettere og mere attraktivt at foretage kombinationsrejser. Der etableres for eksempel tryk og sikker cykelparkering, samkørselbænke, cykelpumpe og parkeringspladser dedikeret til delebiler og samkørsel, ladestandere samt øget mikromobilitetsmuligheder såsom elløbehjul og delecycler.

Gentofte Kommune laver aftaler med udbydere af delecycler og elløbehjul om god first mile/last mile transport, og kommunen samarbejder med Movia om god vejvisning. Det er alle løsninger, der skal gøre det mere attraktivt at benytte alternative

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Movia, elløbehjuloperatører, delecycloperatører, brugere af kollektiv trafik samt potentielle nye brugere.

transportløsninger som en del af rejsen. Ved Hellerup Station blev det første trafikknudepunkt indviet i efteråret 2021. Vangede Station følger i 2022. Ligesom øvrige lokationer følger de kommende år.

Opstart
2022

Frem elbilisme

Effektiv ladeinfrastruktur

Gentofte Kommune vil gøre det let for private operatører at etablere lademuligheder på offentlige arealer. Det skal ske efter et kommunalt udbud på særlige vilkår. Vi ønsker udbygning med mindre ladestander i de tætte boligområder, hurtigladere ved knudepunkter og lynladestationer ved fx større indfaldsveje og tankstationer.

Det er afgørende for en omstilling af den private bilflåde, at der er tydelig kommunikation om fremtidige udbud, og forudsætninger for etablering af lademuligheder indenfor kommunegrænsen. Gentofte Kommune vil derfor udarbejde en digital kortlægning af potentialer for udbygning af ladeinfrastrukturen under hensyntagen til en samfundsøkonomisk prioritering. Kortlægningen skal muliggøre dynamisk information om offentligt tilgængelige lademuligheder, og informere om, hvordan borgere, boligforeninger- og selskaber, virksomheder og leverandører kan etablere egne ladere på privat grund.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Ladeoperatører, borgere, grundejerforeninger, boligforeninger- og selskaber og virksomheder.

Opstart
2022

Dedikerede elbilpladser

Det skal være nemt at være elbilist i Gentofte Kommune. Et væsentligt virkemiddel er dedikerede p-pladser til elbiler i bydelscentre og ved etageboliger. I takt med det øgede elbilejerskab vil vi derfor reservere p-pladser med lademulighed i tæt bebyggede områder uden egen lademulighed til elbiler.

Samtidig er det væsentligt, at de private ladeoperatører optimerer udnyttelsen af ladestanderne og sikrer intelligent regulering, der skal sørge for at flest mulige bilister får glæde af ladestanderne.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Grundejerforeninger, beboere i bydelscentre og i etageboliger samt Handelsstandsforeningen.

Opstart
2022

Styrk cyklisme

Cykelfremmende adfærdsdesign

Gentofte Kommune lægger stor vægt på at styrke cykelkulturen i kommunen. Gode vaner grundlægges allerede fra barnsben, og vi vil derfor arbejde på, at børnene får den fornødne motivation og kompetence til, at de selv cykler i skole.

Vi vil gennemføre kampagner og bruge målrettet adfærdsdesign til at tilskynde skoleelever og deres forældre til at fravælge bilen, og benytte cyklen i stedet.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Skoler, ungdomsuddannelser, færdselskontaktlærernetværk, politi, forældre og børn.

<p>Det eksisterende samarbejde mellem Park og Vej og de lokale skoler skal fortsætte og styrkes.</p>	<p>Opstart 2022</p>
<p>Cykelfremmende infrastruktur</p>	
<p>Gentofte Kommune arbejder for, at det bliver endnu mere bekvemt at være cyklist. Derfor udbygger kommunen cykelstinet og forbedrer den eksisterende cykelparkering, etablerer flere overdækkede pladser og optimerede cykelruter.</p> <p>Eksempler på cykelfremmende tiltag: Etablering af nye cykelstier på strækninger uden cykelsti samt bedre sammenhæng i cykelstinet Fodhvilere ved lyskryds Cykelpumper Bredere cykelstier Separat regulering af cyklister og grøn bølge Krydsningsheller Højresving tilladt for rødt Tryghedsforbedrende tiltag ved krydsningssteder Signaltekniske løsninger til forbedring af trafikikkerhed og fremkommelighed for cyklister</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Politiet, Cyklistforbundet, Supercykelstisekretariatet og nabokommuner</p> <p>Opstart 2022</p>
<p>Supercykelsti Kystbaneruten</p>	
<p>Gentofte Kommune vil arbejde for at etablere supercykelstien Kystbaneruten, der binder København sammen med Nordsjælland. Kommunen vil gå i dialog med de øvrige kommuner på strækningen og med supercykelstisekretariatet om de konkrete løsninger for de 6,2 km gennem Gentofte Kommune.</p> <p>I Gentofte Kommune opsættes fodhvilere i alle signalkryds på Kystbaneruten, hvor fortovsbredden er tilstrækkelig. Cykelstierne udvides med 0,5 m på en strækning, der er 880 m. mellem kommunegrænsen til København og Ahlmanns Allé. Desuden påtænkes at etablere fremrykkede busperroner ved 11 busstop, således at cyklister uhindret kan køre 'bagom' busstoppestedet.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Supercykelstisekretariatet og øvrige kystkommuner</p> <p>Opstart 2023</p>
<p>Medarbejdercykelkultur</p>	
<p>Gentofte Kommune som arbejdsplads kan være med til at vise omverdenen, hvordan cyklisme kan bidrage til den grønne omstilling. Derfor vil kommunen have endnu flere ansatte til at vælge cyklen, som det foretrukne transportmiddel. Den daglige transport mellem møder og eksterne aftaler skal i højere grad foregå på cykel. Gentofte Kommune vil investere i bedre cykelparkeringsforhold på arbejdspladserne, gør-det-selv reparationservice, trykløftpumpe o.l. og øge opmærksomheden på 'Vi cykler på arbejde'.</p> <p>Derudover vil vi undersøge muligheder og interesse for at ansatte kan lease en elcykel på fordelagtige vilkår som fx en bruttolønordning eller med en mulighed for øget kørselsfradrag.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Opstart 2022</p>

Understøt deling

Hotspots og samkørselsbænke

Gentofte Kommune ønsker at understøtte dele-kulturen ved at gøre det nemt og attraktivt for borgerne at benytte en delebil og køre sammen.

Kommunen vil derfor etablere flere delebilhotspots og dedikerede delebilparkeringspladser ved alle trafikknudepunkter. Folk, der er på vej fra a til b, skal inviteres til at benytte delemuligheder, der hvor de skifter mellem transportformer, særligt ved kollektiv trafik. Der skal være samkørselsbænk og samkørselsparkeringsplads ved S-togsstationer og trafikknudepunkter.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Leverandører af delebilordninger og borgere

Opstart
2022

Formidling af viden om delebiler og samkørsel

Delebilisme og især samkørsel er fortsat et nyt fænomen for mange, og der er behov for at gøre en indsats for at promovere delebilisme og samkørsel som alternativ transportform til privatbilisme.

Gentofte Kommune vil udvide kendskabet til transportformen og arbejde for, at dele-kulturen bliver mere udbredt. Det gør vi via deltagelse i nationale og regionale kam-pagner og gennem samarbejde med digitale platforme for samkørsel for private biler. Der findes derudover andre medier og kanaler, hvor budskabet om samkørsel kan formidles.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Leverandører af delebilordninger og digitale platforme samt borgere

Opstart
2022

Omstilling af kommunal kørsel

Nye grønne biler

Den kommunale bilpark skal omstilles til at køre på drivmidler, der er nulemission (el eller brint). Det er et vigtigt signal til omverdenen, også selvom den kommunale bilpark proportionelt set kun bidrager en smule til den samlede udledning af drivhus-gasser fra biler indenfor kommunegrænsen.

Gentofte Kommune vil omstille bilparken af person- og mindre varebiler i kommunens egen virksomhed efterhånden som leasingkontrakter på bilflåden udløber. Gentofte Kommune stiller samtidig krav om, at alle nyindkøbte personbiler skal køre på drivmidler, der kører på el eller brint.

Ansvar
Gentofte Kommune

Opstart
2022

Opgradering af elnettet og flere ladestandere

Omstillingen af kommunens bilflåde til grønne biler kræver en opgradering af elnettet og at der opstilles ladestandere til bilerne på udvalgte kommunale lokaliteter.

Ansvar
Gentofte Kommune

Etableringen af den nødvendige ladeinfrastruktur vil ske i takt med den løbende omstilling af bilflåden til elbiler.	Opstart 2023
Optimering af kommunal kørsel	
Grøn omstilling af flåden handler også om optimering. Derfor kigger Gentofte Kommune på, hvordan køretøjernes kapacitet bedst udnyttes, om puljebiler, der anvendes på tværs af forvaltninger, kan give mening, og om der findes alternative transportformer. Måske kan vi cykle eller i nogle sammenhænge helt undlade at transportere os. Samtidig skal de enkelte enheder uddannes i bæredygtig anvendelse af bilflåden og motiveres til at tænke i alternative transportformer.	Ansvar Gentofte Kommune Opstart 2022
Klimavenlig transport af serviceydelser og varer	
En del af Gentofte Kommunes serviceydelser kræver transport med store, tunge køretøjer. Det gælder fx lastbiler til affaldshåndtering, hvor Gentofte i 2022 har fået leveret 2 el-skraldebiler. Gentofte Kommune vil sikre, at fremtidige udbud af serviceydelser skal indeholde krav om emissionsfrie drivmidler. Kravene vil stige efterhånden som udbuddet af emissionsfrie køretøjer i denne kategori øges. Vi vil samtidig undersøge mulighed for at indgå samarbejde med tjenester, der tilbyder varetransport med eldrevne varevogne fra et centralt varelager. Dermed kan transport med tung trafik i byen reduceres. Kørsel med mindre el-varevogne er muligt at håndtere løbende på den korte bane.	Ansvar Gentofte Kommune Opstart 2022

Cirkulær økonomi

Med klimadagsordenen står vi både overfor lokale og globale udfordringer, som kræver, at vi i højere grad end tidligere forholder os til ressourcer som mere og andet end økonomi. Ikke kun økonomiske, men også naturressourcer og menneskelige ressourcer er begrænsede og fordrer, at vi forbruger med omtanke og ansvarlighed. Derfor skal vi forbruge anderledes, forebygge affald og betragte det, der til sidst bliver til affald, som en ressource. Vi skal arbejde med bæredygtighed i bygninger, byggeri og indkøb og styrke dialog med det lokale erhvervsliv om grøn omstilling.

Cirkulær økonomi har 5 indsatsområder:

Klimaansvarlig adfærd

Gentoftes borgere, den kommunale organisation og grundejer- og boligforeningerne har samlet set et meget stort potentiale for at reducere klimabelastningen via deres daglige adfærd og handlinger. For at indfri dette potentiale er det nødvendigt at inddrage disse aktører og give dem den nødvendige viden og hjælp til at kunne handle klimaansvarligt.

Grøn erhvervsudvikling

Små og mellemstore virksomheder mangler ofte tid og ekspertise til at engagere sig i den grønne omstilling. For at skabe genvej til den grønne omstilling vil vi styrke vores affaldsvejledning og undersøge muligheder for at lokale virksomheder kan indgå i udviklingsprojekter med fx Gate 21 om energibesparelser, cirkulær økonomi, grønne indkøb, bæredygtig transport, øget biodiversitet eller klimasikring. Herudover ønsker vi at inddrage nogle af kommunens største arbejdspladser i forskellige typer klimasamarbejder.

Affald som ressource

Produktion af tøj, elektronik, byggematerialer, boliginventar og fødevarer mv. udgør et stort træk på jordens naturressourcer og har en markant CO₂-udledning. Forlængelse af levetiden for vores ejendele ved genbrug, vedligeholdelse, reparation og forebyggelse af affald skal derfor i fokus. Formålet er at stille konkrete ordninger og tilbud til rådighed for borgerne, som

gør det lettere at komme i gang med den grønne omstilling.

Bæredygtighed i bygninger og byggeri

Indsatsområdet handler om Gentofte Kommunes egne bygninger og om bæredygtighed ved nybyg og i renoveringsprojekter. Bæredygtigt byggeri forudsætter helhedstænkning i hele bygningens og materialernes levetid og kræver bl.a. værktøjer til at beregne levetider, CO₂-udledning og se på genanvendelsesmuligheder.

Indkøb med bæredygtig balance

Gentofte Kommune køber varer, tjenesteydelser, anlæg og byggeri for ca. 2 milliarder kroner om året. Med en indkøbsvolumen af den størrelse kan vi være med til at påvirke markederne i en bæredygtig retning. Derfor er Gentofte Kommunes udbuds- og indkøbspolitik baseret på en tredobbelt bundlinje: Kommunens udbud og indkøb skal bidrage til både økonomisk, social, klima- og miljømæssig bæredygtighed.

Mål

I Gentofte har vi sat følgende mål:

- I 2022 er der etableret affaldsordninger i 10 fraktioner på de kommunale institutioner.
- I 2025 er genbrug af indbo og byggeaffald i kommunens ordninger 3-doblet i forhold til 2022
- I 2025 er der opnået 50% reel genanvendelse af det indsamlede husholdningsaffald
- I 2025 har Gentofte Kommune været i dialog med 100 lokale virksomheder om grøn omstilling
- Årlig udpegning af 3-5 kommunale udbud med særligt potentiale for at fremme bæredygtig udvikling
- Årlig opgørelse af klimaaftrykket på kommunens indkøb

Klimaansvarlig adfærd

Klimasamarbejde med boligforeninger

Grundejer-, boligforeninger og almene boligselskaber har stor mulighed for at være en aktiv spiller i den grønne omstilling. De kan bidrage til at mindske den samlede klimabelastning, da de repræsenterer og har tæt kontakt til mange af deres medlemmer. Gentofte Kommune vil derfor afprøve, hvordan kommunen gennem samarbejde kan være facilitator bag borgernære klimatiltag i grundejer- og boligforeninger. Tiltag, der gør det lettere at komme i gang med den grønne omstilling.

Det kan for eksempel være samarbejde om energioptimering, at bygge og renovere energirigtigt, at skabe biodiverse og grønne udearealer og regnvandsløsninger, bæredygtig transport, mere og bedre affaldssortering, bytte- og delekoncepter og klimaansvarligt forbrug. Den enkelte grundejer- eller boligforening beslutter selv, hvad deres fokus skal være. Initiativerne er helt tæt på borgernes hverdag, men strukturelle løsninger kan også være med til at fremme handlinger på individniveau.

Klimasamarbejdet er en langsigtet satsning, hvor forskellige samarbejdsmodeller skal afprøves undervejs for at finde de bedst egnede tilbud og former for samarbejder.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Boligforeninger

Opstart

2022

Udfasning af engangsservice på kommunale arbejdspladser

Brug af engangsservice (kopper, glas, tallerkener, bestik, mv.) øger klimabelastning og affaldsmængder sammenlignet med alternativet: at overgå til flergangsservice, som vaskes op igen og igen. Gentofte Kommune vil derfor i videst muligt omfang udfase engangsservice på kommunale arbejdspladser, herunder på skoler, dagtilbud, plejehjem, fritidshjem/ungdomsklubber, idræts- og kulturinstitutioner, mv. samt på rådhuset.

EU har vedtaget et direktiv, der skal være implementeret i dansk lov i juni 2021, og som bl.a. forbyder udvalgte engangsprodukter af plast. Regeringens handlingsplan for

Ansvar

Gentofte Kommune

Opstart

2022

<p>cirkulær økonomi har også fokus på at undgå engangsservice af plast. Initiativet er herudover i samklang med Gentoftes affaldsplan 2021-2032.</p> <p>Udfasning af engangsservice omfatter både plast, pap og bambus, træ, mv. Hvis kommunen alene fokuserede på plast, ville det formentlig betyde, at forbruget af engangsservice fortsatte, blot med andre materialer end plast.</p> <p>Gentofte Kommune vil på baggrund af en testperiode, der inkluderer indsigt i de praktiske og økonomiske konsekvenser af udfasningen, sikre, at kommunens arbejdspladser klædes godt på til opgaven. Det skal desuden afklares, hvor der kan være behov for at give dispensationer dér, hvor de gode løsninger for flergangsservice endnu ikke er på plads, eller hvor hygiejne- eller sikkerhedsmæssige forhold gør, at engangsservice ønskes fastholdt. Det kan fx være i tandplejen.</p> <p>Det skal undersøges, om der kan laves en fælles kampagne om engangsservice, der både omfatter kommunale arbejdspladser samt borgere og virksomheder.</p>	
<p>Kampagner og events om bæredygtigt forbrug og affaldsforebyggelse</p>	
<p>Produktion af ting og sager, tøj, elektronik og fødevarer giver et voldsomt træk på jordens naturressourcer og en markant klimabelastning. Derfor skal vi gentænke den måde vi forbruger på, når vi køber fødevarer, elektronik, tøj og ting og sager.</p> <p>Gentofte Kommune kan sætte skub i omstillingen til en klimavenlig livsstil ved at arbejde målrettet med information, adfærd og oplevelser, der kan motivere og hjælpe borgerne til at zoomer ind på deres egne forbrugsvaner. Kommunen gennemfører derfor en række borgerrettede kampagner og events med fokus på direkte genbrug, et bæredygtigt forbrug af tekstiler og elektronik og klimavenlige fødevarer og madspild.</p> <p>Gentofte Kommune vil klæde borgerne på til at se muligheder frem for begrænsninger i deres daglige valg. Sammen med forskellige aktører vil vi give borgerne redskaber til at handle bæredygtigt. Det kan fx være til workshops, hvor borgerne lærer at lave klimavenlige retter af en kok eller lærer at upcycle tøj af en syerske. Kampagnerne kan være konkurrencer, hvor borgerne udfordres til nye affaldsfrie vaner eller inspireres af influencers fra Zero Waste kulturen til klimaansvarlige vaner i hverdagen.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Forskellige aktører og samarbejdspartnere, fx kokke og trendsættere</p> <p>Opstart 2023</p>
<p>Mad- og Måltidspolitik i kommunale institutioner og tilbud</p>	
<p>Gentofte Kommunes nye Mad- og Måltidspolitik skal styrke en sund mad- og måltidskultur og danne grundlag for arbejdet med mad og måltider i kommunens institutioner, skoler, tilbud og hos borgere, der modtager madservice i eget hjem samt på arbejdspladserne. Mad- og Måltidspolitikken har bl.a. fokus på årstidens råvarer, økologiske produkter, plantebaserede proteinkilder og de mindst klimabelastende animalske fødevarer som fx fjerkræ og fisk. Politikken har opstillet konkrete målsætninger for, hvor høj økologiprocenten skal være i de måltider, der serveres i kommunen.</p> <p>Fremadrettet ligger der en stor opgave i at indtænke miljømæssig bæredygtighed og klimaansvarlighed i forhold til planlægning, indkøb, opbevaring, tilberedning, servering og forebyggelse af madspild i de kommunale institutioner og tilbud.</p> <p>Ydermere skal de centralt indgåede indkøbsaftaler understøtte Mad- og Måltidspolitikken, og udliciterede kantiner, forpagtere og eksterne leverandører skal leve op til kommunens Mad- og Måltidspolitik og overholde politikken retningslinjer.</p> <p>Der afventes en national anbefalet metode til opgørelse af fødevarers klimaaftryk, som kan anvendes af kommuner og andre offentlige aktører. Når anbefaling til en metode foreligger, vil der blive taget stilling til, hvorvidt der skal opstilles konkrete klimamål i Mad- og Måltidspolitikken.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Opstart 2022</p>

Klimaspot	
<p>Der er etableret et Klimaspot, der kan træffes på biblioteker og andre lokaliteter i kommunen i forbindelse med arrangementer, der handler om klima og bæredygtighed. Klimaspot suppleres med en el-ladcykel, der gør det muligt at flytte aktiviteterne rundt i kommunen til diverse arrangementer.</p> <p>Klimaspot skal give inspiration og vejledning til en mere bæredygtig livsstil og hverdag gennem formidling af viden, vejledning og praktisk hjælp. Det vil samtidig give mulighed for direkte og personlig kontakt mellem borger og bæredygtighedsformidler der, hvor borgere færdes i forvejen.</p> <p>Målgruppen er borgere, der har et behov for inspiration og vejledning. Det kan være ifm. renovering af huset, valg af transportmidler, tips til bæredygtigt havebrug og lignende. Der sigtes efter at have et godt tilbud til alle borgere, også dem, som ikke i forvejen er optaget af klima og bæredygtighed.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Borgere og Grøn Guide Gentofte</p> <p>Opstart 2022</p>
Kommunikation om klimaansvarlig livsstil til internationale borgere	
<p>Mange af de 12% af Gentoftes borgere, der ikke har dansk statsborgerskab, har begrænsede dansk kundskaber og har fx deres dagligdag på internationale arbejdspladser og skoler, hvor engelsk er hovedsproget.</p> <p>Opgaveudvalget Det internationale i Gentofte udarbejdede i 2018-2019 bl.a. anbefalinger til, hvordan vi i Gentofte kan styrke udenlandske borgere som gentofteborgere og bygge bro mellem det internationale og danske miljø. Opgaveudvalgets anbefalinger blev vedtaget i Kommunalbestyrelsen i 2019 og lagde bl.a. vægt på at styrke engelsksproget kommunikation til den internationale målgruppe. Det gælder også information om klimaansvarlig livsstil fx korrekt sortering af affald.</p> <p>Dette tiltag sigter mod at synliggøre den engelsksprogede information om klimaansvarlig livsstil (affaldssortering mm.) som er tilgængelig på kommunens hjemmeside. Fx ved i dansksprogede kampagner om affaldsforebyggelse og -sortering at henvise til, hvor man kan finde tilsvarende information på engelsk.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Opstart 2022</p>

Grøn erhvervsudvikling

Klimanetværk for og klimapartnerskaber med virksomheder

Gentofte Kommune er sammen med Kongelig Dansk Yachtklub (KDY) ved at etablere et klimanetværk for virksomheder i Tuborg Havn for at styrke klima- og miljøindsatsen i området samt inspirere til klima- og miljøtiltag i og på tværs af de deltagende virksomheder.

Derudover vil Gentofte undersøge muligheder og interesse for at etablere et eller flere klimanetværk rettet mod små og mellemstore virksomheder fx i detailhandlen og/eller hotel- og restaurationsbranchen, Netværket kan fx have fokus på virksomhedernes energiforbrug, cirkulær økonomi, grønne indkøb, bæredygtigt byggeri, bæredygtig transport, klimasikring, etc.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Kongelig Dansk Yachtklub, lokale SMV'er, IKEA, Gentofte Hospital og Erhvervshus Hovedstaden

Opstart
2022

<p>Endelig har Gentofte Kommune indgået et klimapartnerskab med IKEA A/S og Gentofte Hospital. Formålet er at samarbejde med IKEA og hospitalet (en af kommunens største arbejdspladser) om at styrke klima og bæredygtighed lokalt i Gentofte.</p>	
<p>Affaldsvejledning af virksomheder</p>	
<p>Gentofte Kommune har over 4.000 virksomheder, hvoraf ca. 800 vurderes at være relevante at tilbyde vejledning i cirkulær omstilling. I 2019 etablerede Gentofte forsøgsvis et udgående team til affaldsvejledning, hvor ca. 100 virksomheder blev besøgt, primært med fokus på øget genanvendelse. Virksomhederne tog godt imod vejledningen, og besøgene viste, at der var noget at komme efter. Mange virksomheder mangede fx ordninger til genanvendelse af madaffald, plast og papir. Besøgene viste også, at det kan være tidskrævende at vejlede virksomheder til forebyggelse af affald, da en brugbar løsning oftest må skræddersys til den specifikke virksomhed.</p> <p>Gentofte forventer i 2023 at etablere et permanent erhvervsteam, der skal vejlede kommunens virksomheder til god affaldssortering samt, hvordan de kan undgå, at affald opstår, både på egen matrikel samt når produkterne når kunderne. Vi vil også bistå restaurationsvirksomhederne med at leve op til det statslige krav om at reducere take-away emballage med 50% i 2026.</p> <p>Indsatsen ligger i forlængelse af regeringens handlingsplan for cirkulær økonomi, hvor der lægges op til at styrke affaldstilsynet med det genanvendelige erhvervsaffald ud fra en kommende national model for affaldstilsyn.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Lokale virksomheder og handelsstandsforeninger.</p> <p>Opstart 2023</p>
<p>Cirkulær omstilling i virksomheder</p>	
<p>Gentofte Kommune har ved deltagelse i det tværkommunale projekt Bæredygtig Bundlinje opnået gode erfaringer med at bistå lokale virksomheder med at udvikle grønne forretningsmodeller. Gate 21 har ledet projektet, hvor der er udviklet konkrete værktøjer til virksomhederne der matcher den enkelte virksomheds forretningsmodel. Projektet er gennemført i et tæt samarbejde med Gentofte Kommune samt udvalgte brancheorganisationer, rådgivere og uddannelsesinstitutioner.</p> <p>Hovedformålet er at virksomheder, der deltager i sådanne projekter, kan fungere som "fyrtårn" for kommunens øvrige små- og mellemstore virksomheder. Dette forudsætter en stærk kommunikationsindsats, så de gode budskaber når ud over rampen.</p> <p>Projektet Bæredygtig Bundlinje stopper i 2022, og en fortsættelse af indsatsen for cirkulær omstilling i virksomheder afhænger derfor af, at der udbydes nye relevante regionale programmer.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Lokale SMV'er</p> <p>Opstart 2023</p>
<p>Vi bistår virksomheder i rekruttering af medarbejdere til grøn omstilling</p>	
<p>Et af Jobcenter Gentoftes strategiske spor er at hjælpe virksomheder med at rekruttere kvalificeret arbejdskraft. Som led i strategien besøger jobcentret løbende Gentoftes lokale virksomheder, der spænder bredt i både branche og størrelse.</p> <p>I mødet med virksomhederne afdækker jobcentret rekrutteringsbehov. Jobcentret undersøger samtidig hvilke kompetencer og funktioner virksomhederne efterspørger, når de planlægger eller implementerer grøn omstilling, samt hvilke behov der kan være for opkvalificeringstilbud. Herefter matcher jobcentret ledige kandidater til virksomhedernes behov for arbejdskraft.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Virksomheder og foreninger</p> <p>Opstart 2022</p>

Affald som ressource

Genbrugspark Gentofte 2030

Den primære opgave på Gentoftes Genbrugsstation har historisk været at øge genanvendelsen af affaldet, hvilket er lykkedes - genbrugsstationen er både velfungerende med et højt serviceniveau og har samtidig en høj genanvendelse af materialerne i affaldet. Storskraldsordningen har også et højt serviceniveau som borgerne sætter pris på, men der er en udfordring med at få øget det direkte genbrug og genanvendelsen.

I regeringens handlingsplan for cirkulær økonomi er genbrug for alvor kommet på dagsordenen, hvilket giver anledning til at gentænke vores affaldsordninger med øget genbrug for øje. Vi sætter os derfor det ambitiøse mål, at de ordninger vi i dag kalder "genbrugsstationen" og "storskraldsordningen" i 2030 er erstattet af konceptet "Genbrugspark Gentofte", hvor direkte genbrug er den primære opgave.

For at nå derhen vil vi involvere frivillige organisationer, borgere og virksomheder, og vi vil samarbejde med andre kommuner, Vestforbrænding samt private aktører om etablering af storskala løsninger for direkte genbrug, herunder udvikling af fælles digitale løsninger.

Der skal udarbejdes en strategi for Genbrugspark Gentofte 2030. Strategien skal bl.a. indeholde en plan for dokumentation af mængder afsat til genbrug, etablering af en 'sluse' til frasortering af brugbare effekter, indsamling og afsætning af genbrugelige effekter i storskraldet, etc.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Kommuner, Vestforbrænding, Handelsstandsforeningen, øvrige foreninger, brancheorganisationer, mv.

Opstart

2022

Ordninger for direkte genbrug

I Danmark ligger forbrug af produkter over det europæiske gennemsnit, og vidner om en brug-og-smid-væk-kultur, der er uheldig for miljøet og klimaet. Gentofte er desværre ingen undtagelse. Vi vil derfor arbejde for at få langt flere brugbare ting, møbler og byggematerialer reddet fra at gå tabt ved at sætte fokus på direkte genbrug, bytte- og deleordninger og reparation, mv.

Vi vil lave nye ordninger for direkte genbrug, hvor brugbare effekter fra både storskraldet og på genbrugsstationen skal frasorteres og sendes videre til nye ejere. Sammen med foreninger som fx Repair Café Hellerup, private aktører og borgere vil vi med reparation og bytte- og delefællesskaber hjælpe med og inspirere til, hvordan vores ting kan få et længere liv. Vi vil eksperimentere med fysiske byttestationer og bytteteoler, hos fx grundejer- og boligforeninger og digitale løsninger, hvor brugte genstande kan bortgives eller udlånes.

Internt i Gentofte Kommune vil vi udvikle politikker for fx intern genbrug af kommunens møbler i kommunale institutioner og fx etablere en online løsning, hvor møbler kan cirkulere mellem institutioner. Det skal desuden undersøges, om der kan etableres et 'Center for Genbrug' med værksteder og aktiviteter, hvor genbrugelige effekter kan repareres, og hvor der samtidig gives beskæftigelse og kompetenceudvikling til borgere med særlige behov.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Genbrugsstationen, virksomhedscentret, Intern Service, Job- Aktivitets- og Kompetencecenteret, Byens Hus, lokale foreninger, private aktører.

Opstart

2022

Formidling til nye målgrupper

Formidlingstjenesten på genbrugsstationen er et populært tilbud hos Gentoftes dagtilbud og skoler, og vi er godt i gang med at uddanne Gentoftes yngre målgruppe til den grønne omstilling. Gentoftes øvrige borgere og virksomheder skal også inspireres til nye forbrugsmønstre og nye affaldsvaner.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

<p>Vi vil derfor styrke formidlingsindsatsen, så alle i Gentofte får mulighed for at blive bedre klædt på til bæredygtig adfærd og til at tage del i de udfordringer, der skal løses. Vi vil bl.a. arbejde for at åbne genbrugsstationen op for mere formidling til nye målgrupper gennem forskellige tiltag som rundvisninger og hands-on aktiviteter og til arrangementer ude i byen. Vi vil afprøve om aktiviteter såsom debat- og temaarrangementer, workshops og filmvisninger sammen med fx grønne trendsættere og fagpersoner kan fange borgernes og virksomhedernes interesse.</p> <p>Hvor og hvordan vi bedst møder Gentoftes borgere og virksomheder til formidling om affald skal afklares. Det kan fx være til reparationscafé, arbejdsdag i foreningen, til fyraftensmøde, på biblioteket eller til et af kommunens større arrangementer.</p>	<p>Genbrugsstationen samt øvrige aktører efter behov</p> <p>Opstart 2023</p>
<p>Genanvendelse af affald fra borgerne</p>	
<p>I den nye affaldsbekendtgørelse er det et krav, at kommunerne skal lave indsamlingsordninger for 10 affaldsfraktioner hos borgerne: mad-, papir-, pap-, metal-, glas-, plast-, tekstilaffald samt fødevarer-kartoner, restaffald og farligt affald. For Gentofte betyder det, at vi yderligere skal sortere i madaffald, tekstilaffald samt mad- og drikkekartoner.</p> <p>Kravet om generelt at øge genanvendelsesprocenten af borgernes affald betyder, at vi ud over indførelsen af nye ordninger også er nødt til at øge genanvendelsen og dermed effektivisere alle de øvrige affaldsordninger ude hos borgerne.</p> <p>De kommunale institutioner skal også sortere i de 10 affaldsfraktioner, og de indsamlede mængder herfra vil tælle med i den kommunale genanvendelsesprocent.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Borgere</p> <p>Opstart 2022</p>
<p>Affaldssortering i de kommunale institutioner</p>	
<p>Gentoftes kommunale institutioner skal bidrage til at reducere mængden af forbrændingseget affald og genanvende. Kommunens institutioner har i dag mulighed for at sortere i syv affaldstyper. I 2022 igangsættes en implementering af mad- og drikkekartoner, tekstiler og madaffald, så der leves op til affaldsbekendtgørelsens krav om sortering i 10 affaldsfraktioner. Der tilstræbes så vidt muligt en rød tråd i sorteringen mellem institutionerne og borgernes hjem.</p> <p>For at øge genanvendelsen i de kommunale institutioner skal der skabes et bedre overblik over de indsamlede mængder og sammensætningen af affald. Vi vil derfor lave repræsentative analyser af affaldet, der kan vise potentialet for mere sortering på forskellige typer af institutioner. Yderligere undersøgelser skal vise, hvordan tekniske løsninger kan bidrage til at minimere skraldebilernes udledninger, fx ved smartere ruteplanlægning.</p> <p>For at de gode sorteringsvaner følger med i de kommunale institutioner, skal der udarbejdes god kommunikation, så man træffer de rigtige valg foran sorteringsbeholderne. Vi vil med adfærdsdesign sikre, at sorteringsløsningerne fungerer efter hensigten hos de forskellige brugergrupper.</p> <p>Det skal også undersøges, hvordan emballageaffald kan reduceres via kommunens indkøbs- og SKI-aftaler, så overflødig indpakning undgås fra leverandører.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Renovatører.</p> <p>Opstart 2022</p>

Bæredygtighed i kommunale bygninger og byggeri

Den frivillige bæredygtighedsklasse

Fra 2023 bliver den frivillige bæredygtighedsklasse en del af Bygningsreglementet for nybyggeri. Formålet er at minimere byggeriets miljø- og klimapåvirkning, sikre et sundt indeklima i byggeriets levetid og skabe en holdbar økonomi ved at vælge de over tid økonomisk mest fordelagtige løsninger.

Bæredygtigt byggeri forudsætter helhedstænkning i hele bygningens eller materialernes levetid inklusive udgifter til drift. Datamodeller som LCCbyg og LCAByg kan benyttes til at vurdere den miljømæssige betydning og totaløkonomien og derved hjælpe beslutningstagere med at sammenligne to eller flere alternativer, som har forskellige omkostninger og livscykler over tid.

Implementering af den frivillige bæredygtighedsklasse kræver også brug af værktøjer til at beregne livscyklusperspektiv, levetidsomkostninger, CO₂-udledning, genanvendelsesmuligheder, genindbyg mv. Der kan fx være værktøjer som benyttes til DNGB og Svanemærket.

Gentofte Kommune vil undersøge mulighederne i de nævnte værktøjer som led i at implementere den frivillige bæredygtighedsklasse og dermed skabe et mere bæredygtigt byggeri. Yderligere vil Gentofte se på, hvordan de ni krav i den frivillige bæredygtighedsklasse kan anvendes i forbindelse med renoveringsprojekter. Samtidig vurderes muligheden for etablering af nulemissionsbygninger.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Leverandører, entreprenører og rådgivere

Opstart

2022

Bæredygtighedsledelse i bygge- og renoveringsprojekter

For at styrke bæredygtighed og cirkulær økonomi som en integreret del af beslutningsgrundlaget i kommunens bygge- og renoveringsprojekter vil Gentofte Kommune igangsætte et kompetenceudviklingsforløb for at uddanne bæredygtighedsledere i første omgang på teknik- og miljøområdet.

Bæredygtighedslederne skal efterfølgende bl.a. gennemgå alle discipliner indenfor facility management for systematisk at undersøge bæredygtighedspotentialer inden for drift og vedligehold af kommunens ejendomme.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Leverandører, entreprenører og rådgivere

Opstart

2022

Indkøb med bæredygtig balance

Kompetenceudvikling og opkvalificering indenfor cirkulær økonomi

Gentofte Kommune er tovholder på EU-projektet "Circular Procurement: Procuring for a Circular Economy in Municipalities and Regions". Projektet indgår som et blandt flere projekter i et konsortium med Region Midtjylland, Region Hovedstaden, Miljøstyrelsen og en række kommuner. Konsortiet har fået fondsmidler fra EU's tilskudsordning EU Life IP.

Ansvar

Gentofte Kommune

<p>Projektet skal opkvalificere kommunens medarbejdere til at gennemføre cirkulære indkøb samt være på forkant med tiltag i regeringens nationale handlingsplan for cirkulær økonomi 2020-2032.</p>	<p>Opstart 2022</p>
<p>Udvikling og implementering af dashboard til måling af klimaaftryk på aftaleniveau</p>	
<p>Gentofte Kommune har udviklet en beregningsmodel, der kan måle klimaaftryk af kommunens indkøb. Beregningsmodellen skaber et overblik over klimaaftrykket opgjort på aftaleniveau. Det betyder, at kommunen kan opgøre klimaaftrykket på den enkelte kontrakts samlede løbetid. Resultatet af beregningsmodellen vises på et interaktivt dashboard.</p> <p>Klimaaftrykket kan opgøres årligt, kvartalsmæssigt og månedligt. Klimaaftrykket kan også opgøres for hvert opgaveområde og afdeling, fx for den enkelte skole eller daginstitution. Det skaber et godt grundlag for dialog om både aftalegrundlag og indkøbsadfærd.</p> <p>Beregningsmodellen inkluderer både den direkte og den indirekte udledning af drivhusgasser. Der er også taget højde for import og eksport af varer og tjenesteydelser i produktionskæderne.</p> <p>Dashbordet giver Gentofte Kommune et overblik over indkøbsporteføljen og gør det nemmere at foretage en velbegrundet prioritering af fremtidige indsatser, så der er balance mellem omkostningsniveau og den forventede klimareduktion.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Opstart 2022</p>
<p>Samarbejde med andre om at skabe efterspørgsel efter grønne løsninger</p>	
<p>Gentofte Kommune samarbejder med andre offentlige aktører om at påvirke markedet og opnår herigennem stordriftsfordele. Kommunen indgår partnerskaber med virksomheder, og trækker på erhvervslivets erfaringer med klimaregnskaber, baselines og tredobbelt bundlinje i praksis. Det gør Gentofte Kommune i stand til at handle langsigtet og opnå resultater, kommunen ikke kunne nå alene.</p> <p>Samarbejdet gælder både i forhold til fælles udbud, fx i regi af udbuds- og indkøbsfællesskabet Spar 5 eller andre fællesskaber, og i forhold til sparring, videndeling og inspiration med andre aktører.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Spar 5, SKI og relevante virksomheder.</p> <p>Opstart 2022</p>
<p>Klimaaftryk af den politiske beslutnings- og budgetproces</p>	
<p>Gentofte Kommune vil undersøge, hvordan den politiske beslutnings- og budgetproces kan understøtte bæredygtige indkøb på flere bundlinjer – økonomisk, socialt, klima- og miljømæssigt - på fødevarer og byggeri. Der kan fx arbejdes med prissætning på klimaaftryk på det faktiske indkøb af varer og tjenesteydelser (fx intern CO2-pris eller skyggepriser) eller klimaaftryk på budgetforslag.</p> <p>Der pågår et udviklingsarbejde i kommunen for at udvikle en metode og et system, så fremtidige politiske beslutningers klimaaftryk kan budgetteres og opgøres inden for få år, og kommunen derved kan aflægge samlede klimabudgetter- og regnskaber.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Opstart 2022 2023</p>

Bæredygtig dannelse

Gentofte Kommune kan påvirke meget ved at skabe rammerne for klimaansvarlige valg ift. mobilitet, energiforsyning osv., men en stor del af CO₂-reduktionen er afhængig af, at borgere, foreninger og virksomheder engagerer sig i den grønne omstilling og vælger det klimaansvarlige til af egen kraft. Derfor er det nødvendigt med et solidt fokus på at opbygge både viden, refleksion og handlekompetence ift. klimaforandringer bredt i hele kommunen.

En succesfuld grøn omstilling af samfundet kræver, at vi i Gentofte oplever omstillingen som meningsfuld og kan se os selv i den nye virkelighed, vi skaber. Vi skal lære, og vi skal dele vores viden, vores tanker og erfaringer både ift. hvad der er op og ned, når vi taler om bæredygtig udvikling, hvad vi konkret kan gøre, og hvad det gør ved os at stå midt i store samfundsmæssige udfordringer og forandringer. Derfor spiller ikke mindst børne- og skoleområdet og kultur- og fritidslivet vigtige roller.

Gentofte Kommune vil vise, hvordan vi konkret kan gøre en forskel for klimaet, og bruge de kontaktpunkter, der er mellem borgere og kommune til at inspirere til mere klimaansvarlige valg. Kommunen vil i uddannelses- og kulturinstitutioner som dagtilbud, skoler, biblioteker, museer, aftenskoler og foreninger understøtte den refleksion, erfaringsudveksling og de nye færdigheder, den grønne omstilling kalder på.

Børne- og skoleområdet samt kultur- og fritidslivet har brede kontaktflader til borgerne og derved et særligt ansvar for at bidrage til refleksion, oplysning og handlekraft i forhold til klimaforandringerne og den grønne omstilling. Ikke mindst kulturen har, i kraft af sin evne til abstraktion og sin stærke appel til følelseslivet, gode muligheder for at fungere som klangbund for borgernes ideer og ambitioner om større bæredygtighed.

Udover det store fokus på klima på børne- og skoleområdet og i kultur- og fritidslivet har Gentofte Kommune et vedvarende fokus på ledelse af bæredygtig udvikling, både når det gælder politik og kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på tværs af hele kommunens fagområder.

Bæredygtig dannelse har tre indsatsområder:

Børn og skole

Indsatsområdet Børn og skole handler om at øge fokus på klimaansvarlighed og naturkendskab i dagtilbudsområdet. Det handler om at få de helt små børn med, så fremtidens klimaansvarlige forbrugere kommer godt fra start. På skoleområdet vil der blive sat ind i forhold til at skabe en stærk grøn dannelse hele vejen gennem skoletiden.

Kultur, unge og fritid

Indsatsområdet Kultur, unge og fritid handler om at arbejde med bæredygtighed i foreninger og idrætslivet, tilskynde ansøgere til kommunale kulturmidler at have fokus på FN's verdensmål og skabe rum for refleksion og debat til kulturinstitutionernes arrangementer. Indsatsområdet er vigtigt, fordi kulturinstitutionerne og foreningslivet engagerer mange af borgerne i Gentofte og er derfor et oplagt sted at fremme klimadagsordenen.

Ledelse

Indsatsområdet adresserer behovet for ny viden, færdigheder og tænkning, når klima og bæredygtighed skal være rammen for vores arbejde på tværs af kommunens fagområder. Kompetenceudviklingen har et gennemgående fokus på, hvordan grøn omstilling kan oversættes konkret ind i den faglige praksis i den enkelte afdeling.

Mål

I Gentofte arbejder vi med følgende mål:

- Børn og unge lærer om klima og bæredygtighed og deltager aktivt i klimaindsatsen.
- Børn og unge oplever en sammenhængende grøn tråd fra vuggestue til ungdomsliv og bygger løbende videre på den viden, de har med sig.
- Kulturen og dens institutioner bidrager med sine særlige midler til at sætte fokus på, og skabe debat om, den grønne omstilling.
- Gentofte Kommune går foran og synliggør, hvordan vi kan tage klimaansvar med konkrete og lokale bæredygtige handlinger

- Alle medarbejdere i Gentofte Kommune har et godt billede af, hvordan de på deres arbejdsplads og i deres faglige praksis kan bidrage til en bæredygtig og klimaansvarlig udvikling.

Børn og Skole

Øget fokus på klimaansvarlighed og naturkendskab på dagtilbudsområdet

I Gentofte Kommune skal børnene opleve en grøn tråd hele vejen gennem vuggestue, børnehave- og skolelivet. På dagtilbudsområdet sker det igennem pædagogiske forløb – særligt under læreplanstemaet Natur, science og udeliv. Mange dagtilbud har allerede stort fokus på natur og bæredygtighed. Med dette tiltag lægges op til at øge fokus på klimaansvarlighed og naturkendskab på tværs af hele dagtilbudsområdet.

Fx via

- Haver til maver, hvor børnehavebørn dyrker deres egne grøntsager og laver mad af dem og Mini haver til Minimaver hvor vuggestuebørn sanser og oplever vækst og smag.
- Energiagent Snif - en klimabevidst ræv, som gør børnehavebørn til energiagenter, der tager ansvar for at få slukket lyset og spare på vandet både i børnehaven. Børnene bringer deres bevidsthed med hjem til familien.
- Forløb om affald, genanvendelse og sortering med bl.a. besøg på Gentofte Genbrugsstation og affaldsopsamling i naturen.
- Fokus på madmod, maddannelse og måltidskultur med vægt på økologi, forebyggelse af madspild og de officielle kostråd, som er gode for både sundhed og klima.
- Styrket erfaringsudveksling mellem dagtilbud ift. hvordan man kan arbejde med verdensmål, klima og natur.
- Naturvejleder, der understøtter og udbyder forløb til alle institutioner om natur og bæredygtighed

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Haver til maver, Friluftsrådet.

Opstart

2022

Klima i skolen med fokus på praksislæring og partnerskaber

I folkeskolerne i Gentofte er det målsætningen, at eleverne oplever den grønne tråd gennem hele skoletiden på mange forskellige måder, i mange forskellige fag og på mange forskellige klassetrin. Kontinuiteten opleves særligt tydeligt i den praksisnære undervisning i skolehaverne Haver til Maver, som børnene kender fra tiden i dagtilbud, og som fortsætter på mellemtrinnet og i udskolingen, hvor skolerne tilbydes Haver til Maver forløb som del af praksisvalgfaget madkundskab. Gennem aktiviteter i og omkring skolehaverne, dyrkning, jord til bord, kulinariske færdigheder og forståelser af bæredygtighed og klima fastholdes fokus på en stærk grøn dannelse hele vejen gennem skoletiden.

Udskolingen i Byens Hus, som er et projekthus for udskolingen, er en fælles spydspids i skolerne arbejder med blandt andet klima og verdensmål. Her tilegner eleverne sig strategier til at kunne navigere i en digital fremtid, arbejde undersøgende med innovative processer og designtænkning og derigennem skabe løsninger og forandringer for deres fremtid. Eleverne beskæftiger sig både med mindre lokale problemstillinger relateret til klima, men også til de globale udfordringer, særligt i "bæredygtighedsmåned", som finder sted i april/maj.

I et samarbejde mellem Udskolingen i Byens Hus og Naturskolerne i Rude Skov og Raadvad, skal udskolingsklasser, i forbindelse med husets bæredygtighedsmåned, undersøge og fordybe sig i nogle af Gentofte Kommunes grønne områder gennem produktion af korte "naturfilm". Undersøgelse, dokumentation, kommunikation og formidling skal styrke elevernes faglige forståelse af biodiversitet og tilhørsforhold til den lokale natur. Naturskolernes naturvejledere tager eleverne med rundt i kommunen for at studere den lokale biodiversitet, hvor Udskolingen i Byens Hus vil understøtte den formidlende del via husets tekniske muligheder og kompetencer inden for det audio-visuelle. Forløbet vil afsluttes med en mini filmfestival, hvor elevernes naturfilm vil blive vist.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Haver til Maver, Ørsted, LIFE.

Opstart

2022

<p>Udskolingen i Byens Hus har stort fokus på virksomhedssamarbejder og har bl.a. et partnerskab med Ørsted, hvor medarbejdere herfra tilbyder oplæg til eleverne ifm. Det fællesfaglige fokusområde: "Bæredygtig energiforsyning på lokalt/globalt plan". Disse oplæg omhandler den bæredygtige omstilling fra kul til vind, fagfaglig viden om fx havvindmøller, biodiversitet eller strukturelle løsninger for udbredelse af bæredygtig energi samt et møde med en medarbejders uddannelses- og jobrejse fra folkeskole til ansat i en virksomhed, der går forrest i den grønne omstilling. Partnerskabet med Ørsted har til formål at koble skolens teori med den praksis, der foregår på en virksomhed, så eleverne kan se, hvad deres viden kan bruges til samt at give dem kendskab til mulige uddannelses- og jobmuligheder inden for denne sektor.</p> <p>Folkeskoleområdet i Gentofte Kommune har i partnerskabet med LIFE Fonden en ambition om at styrke virkelighedsnær, eksperimenterende og undersøgelsesbaseret STEM-undervisning i grundskolen. Via LIFE's STEM-forløb løser eleverne virkelighedsnære problemstillinger, der understøtter FN's Verdensmål særligt med fokus på bæredygtighed.</p>	
<p>Folkeskolerne (alle årgange) arbejder desuden fra tid til anden med klimadagsordenen på forskellig vis, bl.a. i temauger, projektopgave mv.</p>	

Kultur, Unge og Fritid

Øget bæredygtighed i foreningslivet

I dialog med foreningslivet på idræts- og kulturområdet afdækker Gentofte Kommune praksis og udfordringer ift. bæredygtige events og drift og iværksætter derefter initiativer, der understøtter foreningerne i at lykkes med bæredygtige events og drift. Fx erfaringsudveksling, kompetenceudvikling, rådgivning, mulighed for at låne genanvendeligt isenkram. Også fx Musikskolen arbejder videre med udviklingen af (ressourcebesparende) onlinemøder som mødeformat og tænker bæredygtigt i forhold til arrangementer og aktiviteter.

Formålet med tiltaget er at opnå øget bevidsthed om bæredygtige tiltag ifm. generel drift og afvikling af events hos foreningerne.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Facilitetsudvalget, Folkeoplysningsudvalget, kulturaktører i Gentofte, foreninger, klubber og andre aktører fra fritidslivet.

Opstart

2022

Bæredygtig udvikling vha. kommunens puljer

Kultur- og foreningslivet har en stor rolle i at sikre engagement, motivation og handling hos alle borgere. Ved uddeling af kommunale puljemidler (som fx § 18 midler, samt fritids- og kulturmidler) tilskynder Gentofte Kommune derfor ansøgere til at have fokus på FN's verdensmål fx i form af bæredygtige indkøb af mad, emballage, miljøvenligt materiale og udstyr, samt en plan for affaldsminimering. På kulturområdet drejer det sig om tilskud fra Kulturpuljen og Børnekulturpuljen; på fritidsområdet drejer det sig om fx Eventpuljen, Klubrumspuljen, Spejderrumspuljen og Udviklingspuljen for Idræt, Fritid og Folkeoplysning. Eliteidrætspuljen kan sætte fokus på valg af CO2-reducerende transport (samkørsel, offentlig transport m.m.).

Også fx Dramaskolen og Billedskolen inddrager bæredygtighed og verdensmålene i undervisningen løbet af året. Formålet med tiltaget er at øge forståelsen for bæredygtig udvikling på kulturområdet og dele viden om bæredygtige løsninger ifm. afvikling af kulturindsatser, samt at ansøgerne inddrager overvejelser om klimavenlige løsninger ift. aktiviteter eller initiativer, der søges om støtte til.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Facilitetsudvalget, Folkeoplysningsudvalget, kulturaktører i Gentofte, foreninger, klubber og andre aktører fra fritidslivet.

Opstart

2022

<h2>Refleksion, debat og handlekraft ift. klimaforandringerne og den grønne omstilling</h2>	
<p>Kulturinstitutioner afholder løbende arrangementer for børn, unge og voksne, der skaber rum for refleksion og debat om klimaforandringerne, om hvad vi kan gøre for at imødegå dem, og hvilke følelser og reaktioner, de vækker i os. Arrangementerne adresserer klimaforandringerne på mange forskellige måder – litterært og kunstnerisk, samfundsvidenskabeligt, naturvidenskabeligt, håndværksmæssigt og praktisk. Nogle arrangementer giver stof til eftertanke, nye perspektiver og refleksioner, andre konkret viden eller færdigheder til at træffe de bæredygtige valg. Arrangementerne ansporer til dialog og fællesskab omkring den store samfundsomvæltning, vi står i.</p> <p>Kommunale kultur- og uddannelsesinstitutioner er vigtige aktører i arbejdet med at fremme uddannelser, der udstyrer børn og unge med kompetencer, der kan skubbe samfundet i en mere bæredygtig retning og hjælpe med at nå ambitiøse klimamål. I Gentofte er det ikke mindst Kulturskolernes Kulturpakker, der lader børnene møde den omgivende virkelighed gennem eksperimenter og kunstneriske vinkler på aktuelle problemstillinger. Her spiller klima og bæredygtighed en stor rolle, eksempelvis ved at rette fokus mod verdenshavens stigende vandstand eller på overforbruget af naturens ressourcer.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Kulturinstitutioner med kommunalt tilskud (Musikskolen, Bellevue Teatret, Øregaard Museum m.fl.), andre kulturaktører i Gentofte</p> <p>Opstart 2022</p>
<h2>Arbejde med bæredygtige løsninger i idrætsfaciliteter og -anlæg</h2>	
<p>Gentofte Kommunes Idrætsanlæg (GKI) hører under Gentofte Kommunes kultur-, unge- og fritidsafdeling, og står for driften af haller, sale, baner og anlæg til både offentlige brugere, de faste hjemmehørende klubber og foreningers aktiviteter samt enkeltstående større arrangementer. Ift. at gøre bygningsdriften mere bæredygtig har GKI i længere tid beskæftiget sig med besparelser på el, vand, varme, implementering af affaldssortering, opsætning af solceller m.m. Indsatser, der kan gøre anlæg og faciliteter endnu grønnere kan med fordel fokusere på adfærdsdesign og forskellige kampagner, som kan få anlæggenes brugere til indgå i bæredygtig adfærd (spare på vand ved korte bade, mindre brug af papirhåndklæder efter håndvask m.v.).</p> <p>GKI kan ligeledes kigge ind i at få certificeret de forskellige anlæg som Green Sports Facility, er et miljømærke for idrætsanlæg, som sportshaller, svømmeanlæg, sportspladser, skøjtehaller og arenaer. Målene med tiltaget er 1) igennem adfærdsdesign at sikre at brugerne forstår og agerer efter bæredygtige hensyn 2) at gennemføre projekter med adfærdsdesign så kendskabet og viden til bæredygtige bygninger øges 3) at opnå miljøcertificering af idrætsanlæg.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Opstart 2022</p>
<h2>Bæredygtighed ved arrangementer i byrummet</h2>	
<p>FN's verdensmål 4 handler blandt andet om kulturens bidrag til bæredygtig udvikling. I Gentofte arbejder kulturen også med bæredygtighed i forbindelse med forplejning, ressourceforbrug mv., og der arbejdes henimod at minimere restaffald og affaldsmængde ved arrangementer i byrummet. Bl.a. vha. affaldssortering og fokus på madspild. Midlerne hertil kan, udover erfaringsudveksling og videndeling, være fx systematiseret brug af frivillige samt genforhandling af aftaler med renovationsfirmaer med henblik på sortering og genbrug.</p>	<p>Ansvar Gentofte Kommune</p> <p>Aktører Kulturaktører (herunder festival- og eventarrangører), renovationsfirmaer, frivillige aktører (fx Frivilligcenter og Selvhjælp, Gentofte)</p> <p>Opstart 2022</p>

Øget fokus på bæredygtig udvikling i samarbejdet med leverandører på kulturområdet

Kulturlivet og -institutionerne er aktive medspillere og drivere i den grønne omstilling og tilskynder også både forpagtere og leverandører til at leve op til Gentofte Kommunes mad- og måltidspolitik. Desuden udforsker kulturinstitutionerne mulighederne for at stille egentlige krav, når det drejer sig om festivaler og events, som Gentofte Kommune har ansvar for. Midlerne hertil kan være udgivelse af en pixibog med retningslinjer; og det kan være at oprette formelle aftaler med de studeholdere, der sælger mad til fx Sej, Sund og Sikker eller Gentofte Mødes. Gennem oplysning og debat bakker vi samtidig op om en større forståelse for fx genbrug og affaldssortering mindre emballage og flere sunde måltider.

Klimavenlige tiltag som at minimere madspild, vælge bæredygtig mad og emballage, samt affaldssortering bliver også inddraget i afvikling af DHL-stafetten og Mesterskabsaften, som arrangeres af Gentofte Kommune.

Ansvar

Gentofte Kommune

Aktører

Forpagtere og leverandører, festival- og eventarrangører, frivillige aktører (fx Frivilligcenter og Selvhjælp, Gentofte)

Opstart

2022

Ledelse

Ledelse af bæredygtig udvikling og verdensmål

Det kræver ny viden, nye færdigheder og nogle gange en ny måde at tænke på at lede en solid bæredygtig udvikling og gøre klima og verdensmål til en naturlig ramme om vores arbejde, uanset hvad vi er ansat til at lave. Derfor gennemfører Gentofte Kommune en række aktiviteter, der skal skabe et bredt løft af de kompetencer, det kræver at kunne lede bæredygtig udvikling i kommunen og gøre klimaansvar til en del af vores kultur og virke uanset opgaveområde. Kompetenceudviklingen har et gennemgående fokus på, hvordan grøn omstilling kan oversættes konkret ind i den faglige praksis i den enkelte afdeling.

Ansvar

Gentofte Kommune

Opstart

2022

Klima og bæredygtighed i sagsfremstillinger

Konsekvenser for klima og bæredygtighed skal i endnu højere grad være en del af beslutningsgrundlaget i Gentofte Kommune. Derfor gennemføres et forløb, hvor udvalgte politiske dagsordenspunkter i det omfang det er relevant og muligt inddrager sagens mulige konsekvenser for klima og bæredygtighed.

Ansvar

Gentofte Kommune

Opstart

2022

Vi skaber sammen

Klimaborgerting

Gentofte Kommune deltager i projektansøgningen Det Levende Klimademokrati, som har til formål at afprøve forskellige modeller for og gennemføre tre lokale og et regionalt klimaborgerting med deltagelse af 30-40 borgere i hvert klimaborgerting.

Borgerne skal drøfte forskellige emner relateret til klima og bæredygtighed, og formulere en række anbefalinger til kommunalbestyrelsen. Hvis projektet bliver godkendt af Velux Fonden, begynder projektet i 2023. Et klimaborgerting forventes påbegyndt i Gentofte i slutningen af 2023 eller i begyndelsen af 2024, og vil forløbe over en periode på cirka 6 måneder.

Ansvar
Københavns Universitet

Aktører
Concito, Gentofte Kommune, Randers Kommune, Hjørring Kommune og Region Hovedstaden.

Opstart
2023 (forventeligt)

Bæredygtighedsnetværk

Gentofte har gennem en årrække haft et uformelt bæredygtighedsnetværk, der består af borgere, foreninger og virksomheder i Gentofte Kommune, som er optaget af klima og bæredygtighed. Bæredygtighedsnetværket er et forum, hvor borgerne kan komme med gode ideer

Som en del af netværket bliver deltagerne inviteret til arrangementer eller workshops med fokus på bæredygtighed, arrangeret af eller i samarbejde med Gentofte Kommune.

Ansvar
Gentofte Kommune

Aktører
Grøn Guide, borgere, virksomheder og foreninger

Opstart
2022

